Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

13 ИЮНЬ 1967 й.
2-йил чиқиши.
СЕШАНБА
№ 136 (291)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Пойтахт бунёдкорлари

Ленин орденли «Главленинградстрой» қурув чилари Чилонзорнинг 25-микрорайонидаги ҳар бири 100 квартирали 2 янги уйни фойдаланишга топшириш учун тайёрладилар.
СУРАТДА: ленинградлик бинокорлар қурган янги уйлар.

М. Нуриддинов фотоси.

РЕСПУБЛИКА ҲУКУМАТ КОМИССИЯСИДА

Тошкентда шаҳарни қайтадан тиклаш, қуриш ва реконструкция қилиш ишлари кенг кўламда давом эттирилмоқда.

Зилзила оқибатларини тугатиш масалалари билан шуғулланувчи республика ҳукумат комиссияси ўзининг навбатдаги мажлисида ана шу ишлар қандай олиб борилаётганига ва шаҳарнинг санитария аҳволига тааллуқли бир қанча масалаларни қараб чиқди.

«Главташкенстрой» раҳбарлари уй-жой қуриш плани қандай бажарилаётганлигини айтиб беришди. Шу йилнинг биринчи кварталида уй-жойларни фойдаланишга топшириш плани муваффақиятли бажарилди, бироқ иккинчи кварталнинг икки ойи ичида уй-жойларни фойдаланишга топшириш суръати пасайиб қолди. Комиссия «Главташкентстрой»дан уй-жой қурилишини кучайтириш юзасидан зарур чораларни кўриб, шу тариқа аввало асосий заказчи бўлган Тошкент шаҳар ижроия комитети буюртмаси бўйича уй-жой қуриб, фойдаланишга топширишнинг биринчи ва иккинчи ярим йиллик планини сўзсиз бажаришни таъминлашни талаб қилди. Шу мақсадда қурилиш ишларини ташкил этишни яхшилаш, ишчи кучи ва механизмлардан рационал фойдаланиш, бекор туришларни тугатиш қурилиш майдончаларида 2—3 сменали иш ташкил этиш таклиф қилинди.

Уй-жой қуриш билан бирга водопровод, канализация, теплофикация ва электр таъминоти шохобчаларини ўтказиш ва ўз вақтида ишга тушириш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Комиссия шаҳарда инженерлик тармоқлари қандай қурилаётганлигини батафсил кўриб чиқди, шу масала юзасидан министрликлар, идоралар ва қурилиш ташкилотлари раҳбарларининг ахборотини тинглаб, шу соҳада белгиланган планларни тезроқ амалга ошириш чораларини кўрсатиб берди.

Якка тартибда уй-жой қурилаётган янги массивларда қурилиш қандай бораётганлиги тўғрисидаги масала ҳам муҳокама қилинди. Тегишли министрликлар ва идораларга шу массивларда йўллар, водопроводлар, газ ва электр шохобчалари қуриш ишларини жадаллаштиришни ҳамда шу массивларда яшовчи аҳолига савдо, медицина ва маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш юзасидан зарур чоралар кўришни топширилди.

Қурилиш ишлари кенг кўламда авж олдириб юборилган ҳозирги шароитда шаҳарни озода ва тартибли сақлаш катта аҳамият касб этади. Ёзнинг иссиқ ойларида бунинг аҳамияти айниқса катта. Комиссия шаҳарнинг санитария аҳволи тўғрисидаги масалани қараб чиқиб, сўнгги икки ой мобайнида шаҳарни тегишли санитария тартибини ўрнатиш соҳасида анчагина иш қилинганлигини таъкидлаб ўтди. Шундай бўлса ҳам кўрилаётган чоралар ҳали мутлақо етарли эмас. Санитария-профилактика тадбирларининг бутун комплекси тўла ҳажмда амалга оширилаётгани йўқ.

Санитария тозалаш автомашиналаридан ҳали ҳам қониқарсиз фойдаланилмоқда, кўча супирувчиларнинг иши яхши ташкил этилмаган. «Главташкентстрой» ремонт ишлари ўтказилган жойлардаги қолдиқларни кўчалардан ва ҳовлилардан ҳали ҳам батамом чиқариб ташлагани йўқ. Баъзи министрликлар билан идоралар Тошкентдаги ўзларига қарашли корхоналар ва ташкилотларни тегишли санитария тартибида сақлаш тўғрисида етарли даражада қайғурмаётирлар.

Ҳукумат комиссияси Тошкент шаҳар ижроия комитетига шаҳардаги санитария тартиби ва озодаликни тегишли даражада сақлаш ишини кескин кучайтиришни топширди. Савдо, саноат, қурилиш ташкилотлари ва корхоналарнинг раҳбарлари ўз территорияларини ва шу корхона ҳамда ташкилотларга туташ йўлкалар ва кўчаларни доимо озода ва саранжом-саришта сақлашлари учун уларга бўлган талабчанлик оширилиши лозим.

Шаҳарда санитария-эпидемиология тадбирларининг ўз вақтида бажарилиши учун кундалик контроль ўрнатиш ва санитария қоидаларини бузишда айбдор бўлган шу ва шу масалага доир қарорларни бажармаётган мансабдор шахсларга қаттиқ танбеҳ бериш Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетига топширилди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги аҳоли ўртасида санитария-оқартув ва профилактика ишини кенг кўламда ташкил этиши, санитария назорати органлари ишини активлаштириши ва кескин яхшилаши лозим.

Шаҳарнинг санитария маданиятини ошириш учун кураш бутун аҳоли ишидир. Корхона ва муассасаларнинг жамоат ташкилотлари, маҳалла комитетлари, уй-жойлардан фойдаланиш идоралари, шаҳарда яшовчи ҳар бир киши шаҳарни ҳамиша озода ва саранжом-саришта сақлаш ишига жонкуярлик билан киришмоғи керак.

Ҳукумат комиссиясининг мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Р. К. Қурбонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В Г. Ломоносов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

«ЙИГИРМА ОЛТИНЧИСИ ОТИЛМАСИН»

«Ўзбекфильм» киностудияси Улуғ Ватан уруши йилларидаги Совет халқининг мислсиз қаҳрамонлиги ҳақида яна бир фильм яратди. Бу фильм фашистлар ичига тушиб қолган совет разведкачиси, ўзбек фарзанди Саид Исломбековнинг қаҳрамонона ишлари ҳақида ҳикоя қилади.

Фильм постановкачи режиссёри Равил Ботировдир. Саргузашт жанридаги бу қизиқарли фильмни оператор Трайко Эфтимовский суратга олган.

Разведкачи Саид Исломбеков ролида таниқли ва ёш актёр Тўғон Режаматов, таржимон қиз Нодия ролида Светлана Норбоева ўйнайди.

Фильмнинг яратилишида Таллин театри артистлари яқиндан қатнашдилар.

«Йигирма олтинчиси отилмасин» фильми яқин кунларда пойтахт экранларига чиқарилади.

ПОЙАФЗАЛЛАР КЎРГАЗМАСИ

«Ташобувторг»га қарашли Навоий кўчасида жойлашган 20-пойафзал магазинида пойафзалчилар кўргазмаси очилди. Унда республика Енгил саноат министрлигига қарашли 1-ва 2-Тошкент пойафзал фабрикаларида ишлаб чиқарилаётган эркаклар пойафзалларининг намуналари қўйилди.

Кўргазмани ўтказишдан мақсад — харидорларнинг талаб ва истакларини атрофлича ўрганишдир.

ГИГИЕНАЧИЛАР ФОРУМИ

Киев шаҳрининг «Октябрь» маданият саройида гигиеначиларнинг Бутуниттифоқ XV съезди бўлиб ўтди. Съезд ишида гигиеначи олимлар, санитария, эпидемиология муассасалари, илмий-текшириш институтларининг бошлиқлари, санитария ва гигиена соҳасида ишловчи врачлардан 900 вакил қатнашди.

Съездга Чехословакия, Польша, Болгария, ГДР, Венгрия ва Монголиядан меҳмонлар келдилар. Съездни Бутуниттифоқ гигиеначилар илмий жамиятининг раиси СССР Фанлар Академиясининг ҳақиқий аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ф. Г. Кротков очди.

Съезд қатнашчилари СССР Соғлиқни сақлаш министри, академик Б. В. Петровский нутқини диққат ва эътибор билан тингладилар. У гигиеначи ва санитария врачларининг энг муҳим вазифалари ва улар эришган муваффақиятлар ҳақида гапириб, Совет ҳокимиятининг 50 йил ичида халқ соғлиғини сақлаш бўйича буюк ютуқ ва муваффақиятларни қўлга киритилганини айтиб ўтди.

Министр ўз нутқида санитария эпидемиология хизматининг ролини янада ошириш зарурлигини кўрсатиб ўтди.

Сўнгра СССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари, СССР бош санитария врачи, профессор П. Н. Бургасовнинг «Санитария ишининг Совет Иттифоқида 50 йил ичида ривожланиши ва КПСС XXIII съезди қарорлари асосида гигиена ва санитария врачлари олдига қўйилган вазифалар» ҳақидаги доклади тингланди.

Съезднинг беш кун давом этган пленар ва секция мажлисларида ҳозирги даврдаги меҳнат гигиенаси проблемалари, қишлоқ гигиенаси, мактаб, коммунал хўжалик гигиеналари проблемаси ва халқ хўжалигини химиялаштирилиши муносабати билан боғлиқ вазифалар ҳақида юздан ортиқ докладлар тингланди.

Музокарада сўзга чиққан Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш министри К. С. Зоиров Ўзбекистонда санитария эпидемиология хизматини яхшилаш устида кўрилаётган тадбирий чоралар ҳақида гапирди.

Съезднинг сўнгги ялпи мажлисида гигиеначилар Бутуниттифоқ илмий жамиятининг 112 кишидан иборат правление аъзолари сайланди. Шу жумладан Ўзбекистон гигиеначиларидан беш киши: профессорлардан С. Н. Бобожонов, А. З. Зоҳидов, Фарғона область санитария эпидемиология станциясининг бош врачи А. К. Жўрахўжаев, Тошкент шаҳар санэпидстанциясининг бош врачи Х. Ж. Жалолов, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси мудирининг ўринбосари Ғ. Ҳидоятовлар правление аъзолари қилиб сайландилар. Гигиеначилар Бутуниттифоқ илмий жамиятининг раиси қилиб академик Ф. Г. Кротков сайланди.

Съезд докладлар ва музокаралар юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Шаҳарни ривожлантиришнинг бош плани:

ПРОБЛЕМА ВА ТАКЛИФЛАР

АРХИТЕКТУРА ВА МИЛЛИЙ АНЪАНАЛАР

Бу ҳақда Тошкент шаҳар бош архитекторининг ўринбосари Ф. ТУРСУНОВ ҳикоя қилади

Архитектура халққа хизмат этиши керак. У социалистик экономика ва маданиятнинг ҳамма тармоқлари билан чамбарчас боғлиқдир.

Тошкент шаҳрида уй-жой қурилиши, маданий-маиший, ишлаб чиқариш ва маъмурий бинолар, ўқув юртлари, болалар ва даволаш муассасалари бинолари, транспорт ва инженерлик иншоотлари қурилиши ҳажми мисли кўрилмаган суръат билан ўсмоқда. Шуни эслаб ўтиш кифояки, 1965 йилда шаҳарда уй-жой қурилиши ҳажми 350 минг квадрат метрни ташкил этган бўлса, ўтган йили 800 минг квадрат метрга етди. Беш йилликда эса 6 миллион квадрат метр уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилади.

Бу жуда улкан ижодкорлик ишида архитекторларнинг катта отряди ҳам қатнашмоқда. Архитектура ишларининг сифати кўп жиҳатидан уларнинг маҳоратига ҳамда уларни бирлаштириб турган турли мутахассислар коллективларининг ишига боғлиқдир.

Сўнгги йилларда шаҳар архитектураси жуда катта техник базага эга бўлди. Унинг ижодий йўналиши қурилиш мақсадларига, оммавий қурилиш экономикаси ва уни мумкин қадар кўпроқ индустрлаштириш талабларига асосан жавоб бермоқда. Бу эса қурилишнинг илғор усулларини ривожлантиришга, прогрессив конструкторлик-техника тажрибаларини ҳамда янги қурилиш ва пардозлаш материалларини кенг қўлланишга имкон беради.

Архитекторлар ва бинокорларнинг коллективлари Чилонзор микрорайони қурилишини лойиҳалаш ва қуришда юксак ижодий маҳорат кўрсатдилар. Улар биноларни архитектура жиҳатидан ифодали қилишнинг балконлар ва пешайвонлар, турли рангдаги керамика ва пардозлаш материаллари каби воситаларини оқилона ишлатиб, типовой лойиҳалар асосида архитектура жиҳатидан чиройли бўлган уй-жой комплексларини барпо қилдилар ва қилмоқдалар. Лекин ҳозирги кунда архитектуранинг сифат даражаси қониқарли эмас ва халқ талабларига жавоб бермаётир.

СССР Министрлар Советининг шу йил 21 февралдаги қарорида Тошкент шаҳрида объектларни лойиҳалаш ва қуришда сифатни ошириш, миллий архитектура анъаналаридан фойдаланиш зарурлиги кўрсатилиб ўтилган.

Маълумки, давлат капитал қурилишига миллионлаб маблағ сарфламоқда, лекин бу кўзда тутилган самара бермаётир, архитектура жиҳатидан бинолар кўримли эмас. Бизнингча бунинг сабаби шундаки, қурилиш миқёсининг кенглиги натижасида архитекторлар барпо этилаётган комплекслар ва ансамблларнинг гўзал ва ифодали бўлишини яхши сеза олмаётирлар. Лойиҳачилар архитектурада ортиқча чиқимлар ва безакларга қарши курашиб, ҳаддан ташқари соддалаштириб юбордилар. Шу тариқа улар композицияларнинг хушбичимлиги, силуэт, пластика, микес ва мутаносиблик, миллий калорит ҳамда меъморликнинг бошқа бадиий қонуниятларини унутиб қўйдилар. Кўпгина архитекторлар ҳатто миллий анъаналарни тилга олмайдиган бўлиб қолдилар.

Архитектуранинг социал ва техник вазифаларини ҳал этишга катта эътибор бериб, унинг бадиий сифатини оғиздагина тан олиб, амалда эса архитектура образини соддалаштириб юбориш каби практика билан муросасозлик қилмоқдалар ва архитектуранинг ғоявий-эстетик функцияларини мутлақо менсимаётирлар. Шаҳардаги кўплаб уй-жой районлари ва микрорайонларнинг бир-бирига жуда ўхшашлиги, ҳар бир микрорайоннинг ўз қиёфаси йўқлигининг сабаби ҳам ана шунда ва бошқа камчиликлардадир.

Архитектуранинг ғоявий-эстетик вазифаларига эътибор бермаслик, капиталистик мамлакатлар архитектурасига танқидий назар билан қарамаслик, баъзан эса «новаторлик» ниқоби остида тақлид қилиш оқибатида бутунлай ойнаванд қилиб қурилган жуда кўп бинолар ва павильонлар, Чилонзор савдо маркази, олимлар уйи ва Чилонзорда усти ёпиқ бозор лойиҳаси вужудга келди.

Ижодий изланиш, халқларнинг кўп асрли архитектура традицияларини ижодий ўрганиш, кўп миллатли Совет архитектурасини, чет эл архитектурасидаги барча прогрессив томонларни ижодий ўрганиш процессида янгилик яратилади.

Мамлакатимиз маданияти кўпмиллатлидир. Интернационал маданиятга табиий равишда ўтиш миллий хусусиятларини ривожлантиришни рад этмайди. Балки ана шу миллий хусусиятлар халқлар маданиятини ўзаро бойитишга хизмат қилади. Шу сабабли архитектура ва қурилиш соҳасида ягона давлат сиёсатида Ўзбекистон халқ архитектурасининг прогрессив традицияларини ижодий ривожлантириш Ўзбекистоннинг замонавий архитектурасини шакллантиришга ва унинг йўналишига мутлақо халақит бермайди. Аксинча ишга ана шу нуқтаи назардан қараш Совет архитектураси тараққиётига хизмат қилади, уни кўп қиррали қилиб бойитади.

Архитектурада миллий ўзига хослик проблемаси мураккабдир, лекин уни тўла ҳал этиш мумкин. Чунки халқ бойлиги маънавий бойликларнинг сўнмас манбаидир ва у доимо тушунарлидир.

Миллий меросни ўрганар эканмиз, архитектура формалари ва усуллари табиий иқлим шароити, конкрет қурилиш материаллари ва мавжуд ишлаб чиқариш қуроллари ҳамда бошқа факторлар туфайли танланганлигини кўриш мумкин. Ҳозирги замон уйлари эса, у ғиштдан, темир-бетон панеллардан, каркаслардан, йирик блоклардан, яъни турли материаллардан қурилган бўлса ҳам, квартираларнинг жойлаштирилиши ва архитектура жиҳатидан ҳал этилиши бир хилдир.

Халқ архитектурасида деталларни ишлаш юксак маҳорат чўққисига кўтарилган. Уй олди томонининг айрим қисмлари, ички томони бадиий таъсирнинг воситалари ва мақсадларини яхши тушунган ҳолда зўр маҳорат билан бажарилган. Шу билан бир вақтда айрим деталлар жуда рационал ишлатилган ҳамда конструкция ва қурилиш материалларига мосдир. Умумий композицияда бўлгани каби деталлаштиришда ҳам ритм ва пропорцияга эътибор берилган. Шу билан бирга умуман бинолар ва унинг қисмлари стилнинг ягоналиги билан бирлаштирилган.

Ҳозирги замон архитектурасида булардан ташқари халқ ижодидан яна гаҷч ва ёғоч ўймакорлиги, мозаика, терракотлар, юксак ривожланган орнамент маданияти ва бошқаларни олиши мумкин. Ўз-ўзидан равшанки, замонавий архитектурамизнинг ўз стили, ўзига хос белгилари бўлиши керак. Ҳозир қурилган бинолар асрлар давомида туради. Келажак авлодлар олдинги даврдаги моддий маданиятга ва инсоннинг маънавий ҳаётига шу биноларга қараб баҳо беради.

Архитекторлар олдида инженерлар, конструкторлар ва бинокорлар билан биргаликда архитектуранинг функционал, техник ва иқтисодий вазифаларини янада пухтароқ ҳал этиш, архитектуранинг бадиий савиясини кескин ошириш вазифаси турибди. Архитекторлар, ҳайкалтарошлар, монументал ва декоратив санъат рассомлари билан ҳамкорликда Совет кишиларига уларнинг юксак коммунистик идеалларига жавоб берадиган моддий шароит яратиб беришлари керак.

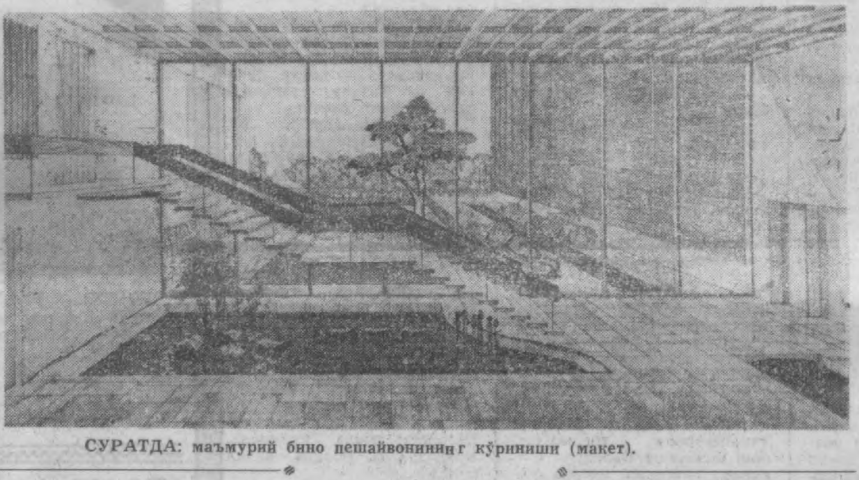

СУРАТДА: маъмурий бино пешайвонининг кўриниши (макет).

ДЕКАДА ҚАТНАШЧИЛАРИГА МУКОФОТЛАР

МИНСК, (ЎзТАГ махсус мухбири). Белоруссия ССР Олий Совети Президиуми бугун Ўзбекистон маданиятининг ютуқларини Белоруссия меҳнаткашлари ўртасида пропаганда қилиш соҳасида самарали иш олиб борганликлари учун ва ўзбек адабиёти ҳамда санъати декадаси муваффақиятли ўтказилганлиги учун Ўзбекистон ССР Маданият министрлигини, Ўзбекистон ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, кинематографчилар союзларини ва театр жамиятини, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кинематография, матбуот, радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетларини, «Ўзбекфильм» ва оммабоп илмий ва хужжатли фильмлар студияларини, А. Навоий номидаги ўзбек Давлат академик опера ва балет театрини, Ўзбекистон Давлат филармониясини, «Баҳор» ансамблини, Ўзбекистон эстрада оркестрини республика Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлади.

Ўзбекистон маданият арбобларининг катта бир группаси — 107 киши Белоруссия ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари ва ёрлиқлари билан мукофотланди.

АМУРДАГИ КОМСОМОЛЬСК ШАҲРИ 35 ЁШГА ТЎЛДИ

ХАБАРОВСК ЎЛКАСИ. БУНДАН 35 ЙИЛ МУҚАДДАМ ХУДДИ ШУ ЖОЙДА АСРЛАР БЎЙИ ЎСИБ ЁТГАН ТАЙГА МАВЖУД ЭДИ. АМУРДАГИ БУГУНГИ КОМСОМОЛЬСК ШАҲРИНИНГ ЗАМОНАВИЙ БИНОЛАРИДА ҲОЗИР 200 МИНГ АҲОЛИ ЯШАМОҚДА.
СУРАТДА В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МАЙДОН ТАСВИРЛАНГАН.

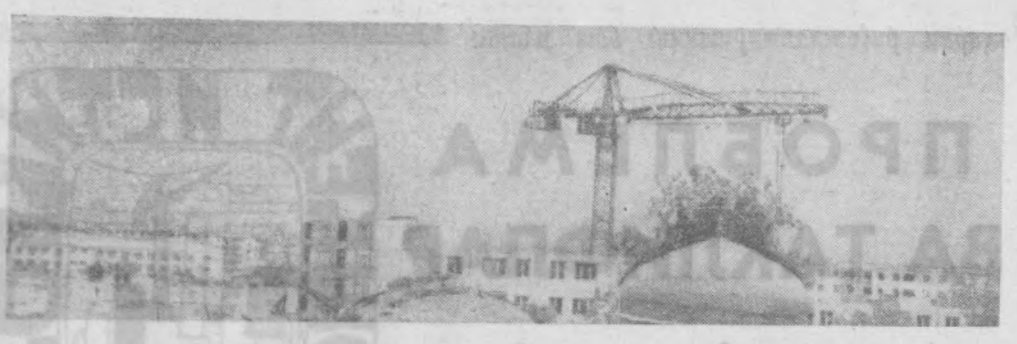

АСРЛАР РАҚОБАТИ. Р. БИБИШЕВ фотоси.

ПОЙАФЗАЛЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ.

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасининг ишчи ва хизматчилари ажойиб муваффақиятни қўлга киритдилар. Пойафзалчилар йил бошидан буён пландан ташқари 9 минг жуфт оёқ кийими тайёрладилар. Бундан ташқари 321 минг квадрат дециметр юмшоқ чарм, 91 минг квадрат дициметр таг чарм тежашга муваффақ бўлинди.

ЮБИЛЕЙГА СОВҒАМИЗ

Шаҳримиз меҳнаткашлари юбилей йилида ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Меҳнаткашларнинг турмуши, маиший шароити ҳам тобора яхшиланмоқда. Айниқса, шаҳримизни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш борасида кейинги йилларда талайгина ишлар амалга оширилди.

Октябрь райони аҳолисининг сони, территорияси жиҳатидан пойтахтдаги энг йирик районлардан бири ҳисобланади. Кейинги йилларда унинг қиёфаси ўзгариб, шаҳримизда энг гўзал ва ободонлаштирилган районлар даражасига кўтарилди.

Текис асфальт йўллари, меҳнаткашлар ҳордиқ чиқарадиган ўнлаб оромгоҳ, боғ-хиёбонлар барпо этилди.

Маълумки, зилзила оқибатларини тугатишда партия ва ҳукуматимизнинг ёрдами катта бўлди. Шу туфайли уйлари зарар кўрган оилалардан 3600 хонадонга «Октябрь» массивидан иморат қуриш учун ер участкалари ажратиб берилди. Қиш мавсуми тугагунча ўз бош паналарида яшаш учун имконият яратиб берилди. 10 мингдан ортиқ оила коммунал квартираларга кўчирилди.

Бизга ёрдам қўлини чўзган қардош республикаларнинг қурувчилари зилзиладан шикастланган уйларни бузиб, ҳашаматли, замонавий уй-жойлар қуриб бермоқдалар.

Биргина Ц-13, Ц-15 микрорайонларида Украина ва ленинградлик қурувчилар 1967 йилда салкам 100 минг квадрат метр турар-жой қуриб бериб, ўзларининг интернационал бурчини бажаришга бел боғлаганлар.

Октябрь район коммунал хўжалик бўлими хизматчилари кенг жамоатчиликнинг ёрдамига таяниб, Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишлаб ободончилик соҳасида катта ишларни бошлаб юбордилар.

Масалан, шу йил кўкламда 75 минг туп ҳар хил дарахт ўтқазилди, шулардан 11500 туп мевали дарахт кўчатлари «Октябрь» массивидаги янги кўчаларга экилди.

Уларни суғориш мақсадида 500 минг метрдан ортиқ ариқ шохобчалари тозаланиб, тартибга солинди. «Октябрь» массивида иккита хиёбон ташкил топди. Янги кўчиб борган биродарларимиз у ерларда дам олиб, ҳордиқ чиқаришлари мумкин.

Юбилей йилига совға қилиб Охунбобоев номидаги майдонни кенгайтирмоқчимиз. Яъни 1 гектар ер қўшиб, Чорсу ариғини қувур орқали оқизиш мўлжалланган.

Юқорида кўрсатилган ишларни бажаришда район коммунал хўжалик бўлимига район ижрокоми қошидаги ободонлаштириш бўйича депутатлар доимий комиссияси катта ёрдам берипти. Депутатлардан Г. Я. Гавриченко, Н. Махсумов, О. Шарипов, Ғ. Хусанов, пенсионерлардан А. Абдурашидов, М. Рустамтўраев, маҳалла комитетлари раисларидан Р. Нурмуҳамедов, Орифжонов, Оқилов, Аҳмедов, Азимхўжаев ва бошқалар яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар.

«Саломатлик — туман бойлик», деган мақол бор.

Ота-боболаримиздан қолган энг яхши урф-одатлардан бири эрталаб туриб эшик олдини супуриб қўйишдир. Бу иш ҳар бир кишининг бурчи бўлиши керак.

Бироқ кўп хонадонларда бунга эътибор берилмайди ва уйдан чиққан чиқиндиларни кўчага чиқариб ташлашади.

Агар ҳар бир хонадон ўз уйи атрофини тоза тутса, жонажон шаҳримиз ҳамиша озода бўлади.

Комил ФАЙЗИЕВ,
Октябрь район коммунал хўжалик бўлими мудири.

ЗАФАРИМИЗ СЕНГА, ОКТЯБРЬ

БАЛЛИ, АЗАМАТЛАР

Корхонада бўлган ҳар бир киши қайноқ меҳнатнинг, ишчилар кўтаринкилигининг гувоҳи бўлади. Оддий ишчидан тортиб цех мастеригача, хуллас ҳар бир юрагида ўти бор шоввоз муборак айёмни тўёналар билан кутиб олиш иштиёқида жонбозлик кўрсатади. Ишчилар билан уларнинг юбилей йилидаги орзу-ўйлари ҳақида суҳбатлашдик. Ҳаммалари лўнда-лўнда жавоб беришади-да, «кечирасиз, энди бизга рухсат» деб қадрдон дастгоҳлари томон шошилишади. Бу тушунарли, албатта. Уларнинг ҳар бири иш вақтидан унумли фойдаланиб, зиммадаги топшириқни ошириб адо этишга ошиқади. Шунда беихтиёр уларга қараб: «балли, юракдаги ўтингизга-ю билакдаги кучингизга» дейсиз.

РАҚАМЛАР ҲИКМАТИ

Рақамлар, юбилей йилидаги рақамлар... Улуғ тўй олдидаги улкан режалар... Ишчилар мақсади, орзуси шу рақамларда ўз ифодасини топган. Завод аҳли беш йилликнинг иккинчи йили топшириғини 20 декабргача ўринлатмоқчи, янгиликларни ишлаб чиқаришга жорий этиш ҳисобига меҳнат унумдорлигини 7 процент ошириш ҳам ишчиларнинг аҳду-паймони. Завод ихтирочилари бу йил ишлаб чиқаришга 50 та ихтирочилик таклифини жорий этиб, давлатнинг 50 минг сўм маблағини тежаш завод рационализаторларининг юбилей йили режаси! Бу режалар ҳаётга, ишлаб чиқаришга жорий этилади, у эса давлатга кўплаб фойда келтиради. Ана шунинг учун ҳам корхонанинг энг яхши ихтирочиси Ҳамидов шу кунларда чертёжлар устида бош қотиради.

КЕЛИНГ МУСОБАҚАЛАШАЙЛИК

Ҳар бир ишчи, хизматчи социалистик мусобақанинг пешқадами бўлиш учун курашади. Улар смена топшириқларини ошириб бажарибгина қолмай, меҳнат эстетикасига, иш жойининг саранжом-саришта бўлишига ҳам ҳаракат қилишади. Ҳар бир ишчининг бундай ҳаракат, интилиши туфайли бригада, цехлар яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Корхонанинг Н. Раҳимов, Н. Алимов, Т. Алимова, В. Абдураҳмонов, А. Абдуқодиров, М. Умаралиева сингари азаматларининг фидокорлиги туфайли мотор цехи ҳам бошқа цехлар сингари яхши натижани қўлга киритмоқда. Бу ерда кунига 7-9 тадан трактор двигателлари сифатли ремонтдан чиқарилмоқда. Бунда социалистик мусобақанинг самаралари ҳамма учун ойнадек равшан эканлиги кўриниб турибди.

УСТА АБДУРАҲМОН

Цехдагилар А. Желакаевни «уста» деб аташади. Ҳақиқатан ҳам Абдураҳмон ака ўз касбининг усталаридан. Ёшларга эса устозлик қилади. Мана бугун ҳам у яқиндагина шу токарлик цехига ишга келган Ваняга иш процессида йўл қўйган камчилигини айтиб, унга нималарнидир уқдиряпти.

— Сен пресслаш станогида шатунга «Р-1» размердаги втулкани қўйгансан. Бу эса шатуннинг юқори қисмидаги головкасига мос келмай, лиқиллаяпти. Хўш, нима қилиш керак шунда...

— Билмадим, Абдураҳмон ака, — деди Ваня устозига қараб ҳижолат бўлгандек.

— Билмадим эмас, биламан дейиш керак, Ваня. Ҳеч қийин жойи йўқ, бунинг. Юқори головкага «Р-2» размердаги втулкадан қўйсанг — олам гулистон. Анови втулкани олгин, ҳа баракалла.

Ваня Абдураҳмон ака айтган втулкадан шатуннинг юқори головкасига қўйган эди у жуда мос келди. Бундан у қувониб кетди.

— Раҳмат Абдураҳмон ака, энди бунинг сирини билиб олдим, — деди у ва станоги томон қайтди.

— Арзимайди, бирор нарсага тушунмасанг, ҳеч тортинма, сўрайвер, бажонидил ўргатаман, — деди Абдураҳмон ака ва ишида давом этди.

— Кўряпсизми, — дейди табассум билан уларни кузатиб турган цех бошлиғи Николай Яковлевич Петров, Абдураҳмон жуда ажойиб-да! Корхонага келганига салкам 20 йил бўлиб қолди. Фақат яхши томони билан ном чиқариб келмоқда, бу азамат. Кунлик топшириқни-ю бажармасдан кетмайди. У кунига «ДТ-54» тракторининг двигатели учун 6 комплект, ёки «С-80» тракторининг бошқарув двигателига 24 комплект шатун тайёрлаб, топшириқни 180-190 процент қилиб бажараётир.

ЮБИЛЕЙГА ШАХСИЙ ТЎЁНА

Инструменталь цехида 26 киши меҳнат қилади. Бу ерда ҳар хил штамплар, редукторларнинг корпуслари тайёрланади. Ўтган ойда гидравлик пресслар ишлаш цехидан ана шундай корпуслардан 60 тасини тайёрлаб бериш сўралган эди. Цех ишчилари бу топшириқни ошириб адо этдилар. Бунда цехнинг А. Куйвашов, А. Усейнов, Р. Сабухов сингари слесарь, фрезерчиларининг ҳиссаси катта бўлди. Шу кунларда бу ишчилар айниқса жонбозлик кўрсатиб ишлаётирлар. Чунки, уларнинг ҳар бири илғор ишчиларнинг байрамга шахсий тўёналар тайёрлаш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббусига қўшилишган. Слесарь Асан Усейновнинг қабул қилган шахсий мажбуриятида кунлик топшириқни ошириб адо этиш, маҳсулотни фақат «аъло» сифатда тайёрлаш, юксак меҳнат эстетикасига риоя қилиб, меҳнат интизоми бузилишига йўл қўймаслик, юбилей йилида 6 та ихтирочилик таклифини ишлаб чиқаришга жорий этиб, давлатнинг 300 сўм маблағини тежаш, йиллик топшириқни байрамгача адо этиш кабилар баён қилинган. Асан ака шу кунларда юксак мажбуриятни бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилиб, кунлик топшириқни 160 процент адо этмоқда.

— Цехимизда 18 киши юбилейни шахсий тўёналар билан кутиб олишга аҳд қилган, — дейди цех бошлиғи Владимир Рассохин. Ҳаммамиз Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини ёруғ юз билан кутиб олиш учун бор имкониятларни ишга солмоқдамиз.

Хуллас, Қўйлиқ ремонт-механика заводининг ишчи, инженер-техник ходимлари юбилей йили топшириқларини бажариш йўлида тинмай меҳнат қилмоқдалар. Заводга берилган юксак мукофот уларни янги зафарларга чорламоқда. Шунинг учун ҳам улар «Зафаримиз сенга, Октябрь» демоқдалар.

С. ЁҚУБОВ.

ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗДА

ЮЖСИБНИНГ СЎНГГИ ЗВЕНОСИ

Бундан қирқ йилларча аввал Кольчугинодан Прокопьевскка қадар рельслар етказилганлигини эслаб кўринг. Бу йил Жанубий Сибирь магистралининг биринчи звеноси бўлган эди. Ҳозирги вақтда Кузбассда шу йўлнинг сўнгги — Артишта — Подобасс участкаси қуриб битказилмоқда. Орадан бир неча кун ўтгач, қурувчилар етказилиб бўлган рельсларнинг сўнгги кумуш қозиғини қоқадилар.

Шу икки воқеа орасида қарийб ярим аср ўтиб кетибди. Эндиликда Южсиб пўлат йўли Уралдаги Магнитогорскдан бошланиб, Қозоғистоннинг жазирама чўллари, аёзли Сибирь тайгаси, баланд Саян коялари ва Кузнецк олатови орқали шарқий Сибирдаги Тайшетга қадар етиб боради.

Артишта—Подобасс унча узоқ йўл эмас, — нихояти 129 километрга борсада, унинг ҳар бир километри жуда қийинчилик билан қурилди.

Қурилиш таржимаи ҳолидан бир неча фактни эшитиб кўринг.

Артиштадан Томь дарёси орқали ўтиладиган жойга қадар ботқоқ устида ботқоқлик. Тупроқ ташласангиз «ютиб кетади». Бу жойларни кристаллик негизига қадар очишга тўғри келди. Сўнгра трассанинг сунъий «тоғ орасига» тош «ёстиқ» етказишга тўғри келди. Қурувчилар шундан кейингина рельс остига етказиладиган тупроқни ташлай олдилар. 60 километрлик масофанинг ҳар километрини шундай қилиб чиқишга тўғри келди.

Механизаторларни Томь дарёсининг нариёғида оёқ босилмаган тайга ва тик тепаликлар кутиб турарди. Шулардан бири — Есаулка яқинидаги тепанинг ён-бағридан пиёда ҳам, отлиқ ҳам ўта олмасди. Лойиҳачилар шу тепаликнинг картадаги белгиси устига узиқ чизиқ тортдилар унинг бағрида тоннель қазиб ўтиладиган бўлди.

Виктор Буляха бригадаси дастлабки метрларни осонгина қазиб ўтди. Саяндаги Крол ва Ман тоннелларидагига ўхшамай, бемалол қазиса бўладиган жой эди. Йигитларнинг кайфияти кўтарилди.

— Иш юришиб кетадиган бўлди...

Аммо ана шу енгил тупроқ чап бериб қолди. Қазилган жойга сув тўлди. Ер бўтқага ўхшаб кетди. Лекин бунинг ҳам эвини топишди. Тепалик остида Ғарбий Сибирда энг йирик тоннел қазилди.

...Темир йўл трассеси тайга ўрмонзорларини текис кесиб ўтилганлиги тепаликдан яхши кўриниб туради. Яшил йўлакда темир йўл ёқасидаги дўнгликлар ҳам, электр симларининг устунлари ҳам кўзингизга яққол ташланади. Йўл тайёр бўлди.

Ленин орденли «Кузбасстрансстрой» трестининг бош инженери Валентин Русаков қурилиш ҳақида гапирар экан, айтган рақамлари ёдингизда қолади: трестнинг олти минг кишилик қурувчилар армияси трассада уч миллион кубметр қоялик тупроқ қазиган, ўн миллион кубметр тупроқни дўнглик қилиб етказган, мингдан ортиқ катта ва кичик кўприклар, ўнта станция қурган.

Жуда катта иш. Буларнинг ҳаммаси Ғарбий Сибирь гигантининг металлини Жанубий Сибирь магистралига чиқариш, Ерунаково яқинида геологлар топган катта тошкўмир конларидан фойдаланиш мақсадида қилинди. Бу ерда йўл ишлай бошлагач янги посёлкалар, ва конлар қад кўтаради.

Тепалик тагида йўл станцияларидан бири жойлашган. Вокзал билан ёнма-ён турадиган пастқам уйлар ўрнига тўрт қаватли бинолар қад кўтарган.

Бир уйда — барча қулайликлари бўлган квартиралар, иккинчисида мактаб ўрнашган, — дейди Русаков, — Ўнтала станцияда ҳам шундай қилинган.

Артишта—Подобасс йўли марказлаштирилган диспетчерлик билан ускуналанмоқда. Новокузнецкда турган диспетчер магистралдаги бутун ҳаракатни, барча стрелкалар, семофорларни бошқаради...

Томь дарёсига солинган кўприк — қурилишнинг эпицентри бугун шу ерда. Қудратли кран сўнгги 85 тонналик фермани кўтариб қўйди. Энди бутун йўл очиқ. Аммо ҳозирча пиёдаларгина ўтиши мумкин.

Кўприк устидан ўтяпмиз. Пастда Томь пишқириб оқмоқда. Тепамизда ҳам сув. Шаррос жала қуймоқда. Бригадир В. Волков ҳазил қилади:

— Табиат сўнгги ҳамласини қиляпти...

Лекин бу йигитларни чўчитиб бўлмайди. Булар ёмғирни писанд этмай, сўнгги рельсларни маҳкамламоқдалар.

Қурувчилар Артишта—Подобасс йўлини Совет ҳокимияти 50 йиллиги арафасида фойдаланишга топширишмоқчи

А. СИРОВАТКИН.
Артишта — Подобасс йўли трассаси.
ТАСС мухбири.

Илғор ишчи Г. Бородин шаҳримиздаги 2-автомобиль ремонт заводи механика цехининг пешқадам шлифовкачиларидан биридир. Бу меҳнаткаш йигит шу корхонада кўпдан буён узлуксиз меҳнат қилиб, мунтазам равишда барча топшириқларни ортиғи билан адо этаётир.

Суратда: илғор ишчи Г. Бородин.
М. Нуриддинов фотоси.

КОРЧАГИН РЕСПУБЛИКАСИ ПИОНЕРЛАРИ

Л. Р. САИДОВА,
Шаҳар комсомол комитетининг секретари

Тошкент пионер ва ўқувчиларининг пионер ёзини кўнгилли ўтиши ҳақида ғамхўрлик қилишни шаҳар комсомоллари ўз оталиқларига олдилар. Мактаб пионер вожатийларидан 200 киши, Педагогика институтининг юқори курс студентлари пионер лагерларида ишлаш истагини билдирдилар.

Шаҳар атрофида 39 та пионер лагери ишлайди. Соя-салқин боғлар қўйнида жойлашган мазкур лагерлар қучоғида 40 250 ўқувчи ҳордиқ чиқаради.

Шаҳарнинг ўзида 60 та пионер лагери ташкил этилган бўлиб унда 12 минг пионер ва ўқувчи ўз пионер ёзларини ўтказадилар.

Николай Островский номли, Абдулла Набиев номли, Чилонзор район пионер ва ўқувчиларнинг саройларида учта чодирли пионер лагери ишлайди. Бу ерларда 1800 ўқувчи кўнгилли дам олади.

Тошкентлик 17 ўқувчи Бутуниттифоқ пионер лагери «Артек» да дам олади, Улар Ватанимиз пионерларининг Бутуниттифоқ слётида қатнашади.

Шаҳримиз пионерлари Корчагинлар республикаси номи билан юритилади. Улардан 40 ўқувчи Сочига боради. Пионерлар ўзлари билан бирга олиб борган барча дружина пионерлари галстугидан ташкил топган байроқни, пионер ва ўқувчиларнинг 50 йиллик юбилей арафасида қилган ишларини ҳикоя қилувчи эстафета-альбомини Николай Островский уй музейига топширадилар. Галстуклардан ташкил топган пионер байроғи Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан ўтказилган «Ленин юлдузлари порлайверсин» деган мусобақанинг энг яхши кўрсаткичга эришган дружиналарида бўлди. Энди у Сочига — Николай Островский уй-музейига доимий сақланиш учун йўл олади.

Катта бир группа ўқувчилар ота-оналаримиз жанговар йўллари бўйлаб Смоленскга борадилар. Улуғ Ватан уруши бўлиб ўтган жойлар билан яқиндан танишадилар.

Шунингдек, «кичик чарм тўп — 67» мусобақалари ҳам бошланди. Мусобақалар аввало районлардаги ҳовли ва кўча болалар футбол командалари ўртасида ўтказилаётир. Сўнгра пойтахт биринчилиги учун мусобақалар бўлади. Биринчи ўринни олган команда «Артек»га бориш учун путёвка билан тақдирланади.

Бу йил юқори синф ўқувчиларининг каникуль кунларига ҳам алоҳида эътибор берилди. Пайтахтдаги ҳар бир районда меҳнат ва дам олиш лагерлари ташкил топди. Бу ерда 1700 ўқувчи дам олиш билан бирга меҳнат қиладилар. Шаҳар атрофидаги сабзавотчилик колхоз ва совхозларида ота-оналарининг кундалик ишларига ёрдам берадилар ва паходда бўладилар.

Тошкентнинг тарихий жойларига экскурсиялар уюштирадилар. Бўстонлиқ, Оқтош, Чимён тоғларига кўп кунлик паходда бўладилар. Кўплар мамлакатимиз бўйлаб саёҳатларга чиқади. Москва, Ленинград, Киев, Таллин, Фрунзе, Олмаота каби шаҳарларда бўладилар.

1956 ЙИЛ

1 ЯНВАРЬ. «Ўзбекистон маданияти» газетасининг биринчи сони чиқди.

11 ЯНВАРЬ. Тошкент шаҳрининг Киров районидаги «Победа» паркида минераль иссиқ сув фонтани отилиб чиқди. Бу Ўзбекистондаги 31-минераль сув манбаидир.

20 ЯНВАРЬ. Тошкентда Ўзбекистон комсомолининг XV съезди очилди.

21 ЯНВАРЬ. Қозоғистон ССР Олий Совети сессиясининг қарори билан Бўстонлиқ райони ва Қозоғистонга қарашли Мирзачўл ерларининг бир қисми Ўзбекистонга ҳадья қилинди.

24-25 ЯНВАРЬ. Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи сессияси бўлиб ўтди.

26-28 ЯНВАРЬ. Ўзбекистон Компартияси XIII съезди бўлиб ўтди. Съезд Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисоботини тинглади ва муҳокама қилди. Қабул қилинган қарорда саноат қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг, меҳнаткашлар фаровонлиги ва турмуш маданиятини юксалтиришнинг кенг программаси қабул қилинди.

6 ФЕВРАЛЬ. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан Бухоро музикали драма театрининг артисти Аҳмад Файзиевга «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвони берилди.

2-3 МАРТ. Тошкентда Ўзбекистон ССР сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг III съезди бўлиб ўтди.

18 МАРТ. Муқимий номли Ўзбек Давлат музикали драма ва комедия театрида Б. Раҳмоновнинг «Сурмахон» музикали комедиясининг премьераси бўлиб ўтди.

4 АПРЕЛЬ. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми «Ўзбек орфографиясининг асосий қоидалари» ҳақида фармон чиқарди.

6 АПРЕЛЬ. Соат 16 дан 15 минут ўтганда Қайроққум ГЭСи қўрилишида Сирдарё тўсилди. Бу иш планда кўзда тутилган икки сутка ўрнига 9 соату ярим минутда тугалланди.

20 АПРЕЛЬ. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Қайроққум гидростанциясига ўзбек ва тожик халқлари бузилмас дўстлигининг рамзи сифатида «Халқлар дўстлиги» номини бериш ҳақида фармон қабул қилди.

30 АПРЕЛЬ. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан Тошкент шаҳридаги Қизил майдонга Владимир Ильич Ленин номи берилди.

АПРЕЛЬ. Тошкент темир йўлига иккита янги икки секцияли 4000 от кучига эга бўлган «ТЭ-3» тепловози келтирилди.

1 МАЙ. Тошкентда М. Горький номли болалар парки очилди.

4—7 МАЙ Тошкентда Ўзбекистон рассомларининг V съезди бўлиб ўтди.

10—15 ИЮНЬ. Тошкентда Ўзбекистон IV спартакиадаси бўлиб ўтди.

20 ИЮНЬ. Ленин орденли Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театрида Рабиндранат Тагор асари асосида ишланган «Ганг дарёси қизи» спектакли жамоат кўригидан ўтказилди. Бу спектаклни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. Гинзбург инсценировка қилди ва саҳнага қўйди.

21 ИЮНЬ. Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Ҳиндистон республикасининг Вице-президенти доктор Сарвапалли Ратхакришнан Тошкентга келди.

ИЮЛЬ. Бухоро яқинида комсомол кўлининг очилиш маросими бўлди.

3 АВГУСТ. Республика газеталарида СССР Министрлар Советининг «Тошкент шаҳар хўжалигини янада ривожлантириш ва ободонлаштириш ҳақида»ги қарори эълон қилинди.

ЛАГЕРГА МАРҲАМАТ

Октябрь районидаги 75-ва 123-мактаб педагогик коллективлари ўқувчиларнинг ёзда яхши дам олишлари учун 100 кишига мўлжалланган пионер лагери очдилар. Лагерь бошлиғи Муаттар Дадамуҳамедова, тарбиячилардан Ҳури Ҳолмуҳамедова ва Машҳура Нуъмонова ўртоқлар дам олувчи ўқувчиларни яхши тарбияламоқдалар.

Мактаб лагерида дам олувчилар учун қулай шароитлар яратилган.

Шунингдек, шаҳримизнинг 119, 22, 28 мактабларида ҳам бошланғич синф ўқувчиларининг яхши дам олишлари учун пионер лагерлари очилди.

„СОВИРИЛАЁТГАН СЎМЛАР"

Шу сарлавҳа остида газетанинг 19 май сонида босилган рейд мақолада қурилаётган объектларда электромонтаж ишларининг технологияси бузилаётганлиги ҳақида гап юритилган эди.

«Узэлектромонтаж» трестининг бошқарувчиси И. Фельдман редакцияга қуйидагиларни хабар қилди: «Мақолада кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланди. Мақола коллектив ўртасида ишлаб чиқилди. Бу қурилишда пудратчи ташкилотларнинг ишини бошқариш зиммасига юкланган 6-қурилиш бошқармаси бу масалага жиддий талабчанлик билан ёндошмаётир. Шу сабабли «Узэлектромонтаж» тресги РРОЦ объектида йўл қўйган камчиликларни бартараф қилиш ва бундан буён электромонтаж ишларида ишлаб чиқариш технологиясига қатъий риоя қилиш ҳақида топшириқ берди.

Абхазияда чой баргларини йиғиб териб олиш ишлари бошлаб юборилди. Сиз суратда чой баргларини механизация усулида йиғиб олинишини кўриб турибсиз.

И. ЧОХОНЕЛИДЗЕ.
фотоси, ТАСС.

«ШАҲРИМИЗ ГЕРБИ» — МУҲОКАМАДА

МЕЪМОРЛИК РАМЗИ

Биз таклиф этаётган герб лола кўринишида бўлиб, бу шаҳримизнинг гуллаб-яшнаётганлиги рамзи бўлади. Чунки пойтахтимиз кундан-кун боғ-шаҳарга айланмоқда.

Лолада Ўзбекистон ССР байроғи тасвирланган бўлиб, бу эса шаҳримизнинг пахтачилик пойтахти эканлигидан ҳам далолат бериб туради.

Ғиштлар кўриниши эса, Совет Иттифоқининг барча чеккаларидан келиб, шаҳримизни барпо этаётган қардошларимиз кўмаги ва шаҳримиз меъморлар шаҳри эканлигини билдириб турсин.

П. ИВЛЕВ,
А. МАҚСУДОВ,
рассомлар.

ШАҲРИМИЗ ШИФОХОНАЛАРИДА

Яқинда Тошкент вокзали қаршисида беш қаватли муҳташам бино қурилиб фойдаланишга топширилди. Унинг биринчи қаватига зилзиладан зарарланган собиқ биринчи шаҳар Стоматология поликлиникаси жойлашди. Янги бинога жойлашган бу поликлиника энг замонавий даволаш техникаси билан жиҳозланган бўлиб, ҳозир у пойтахт аҳолисига намунали медицина хизмати кўрсата бошлади.

СУРАТДА: (чапда) тиш протези врачи З. Просвирина ва тиш техниги А. Азимов ўртоқлар тиш протези кабинетида иш устида.

Тошкент Давлат медицина институтининг клиникаларида ҳам совет кишиларига намунали медицина хизмати кўрсатиш, совет медицинаси эришган янги даволаш усулларини кенг қўллаш устида катта илмий ижодий ишлар олиб борилмоқда. Ўнгдаги суратда асаб касалликлари кафедраси мудири профессор Наби Мажидов бир группа клиника шифокорлари ўртасида.

М. Нуриддинов фотолари.

ШОИР РЎЗИ ҚОДИРИЙ МЕҲМОНИМИЗ

Уйғур шоири Рўзи Қодирий кенг ўқувчилар оммасига кўпдан таниш. Унинг қатор шеър, эртак, баллада, поэмалари газета ва журналлар саҳифаларида эълон қилинган.

Шоир ўзбек китобхонларига «Кураш илҳомлари», «Уйғур қўшиқлари», «Уйғур эртаклари», «Баҳодир ўғлон», «Қашқар қўшиғи» китобларини тақдим этган.

Рўзи Қодирий ўзбек ва уйғур маданий-адабий алоқалари тарихига доир илмий иши учун филология фанлари кандидати деган илмий даражани олишга муваффақ бўлди. Қуйида шоирнинг янги достонини эълон қилаётирмиз.

БЎЗ ҚИССАСИ

(ЛИРИК ПОЭМА)

I.

Яна келдим қадрдонларим,
Кўрмоқ учун юртим Бўзини.
Қани, бошланг меҳрибонларим,
Кўрмоқдаман боғлар юзини,
Қамаштирар боғлар кўзимни.
Кўрган эдим ўсмирлик чоғим,
Бўз юзини — умрим тонгида.
Сувсизликдан қуриаб томоғим,
Гезариб лаб, сўниб ёноғим
Сурунгандим гирдоб чангида.
Даҳшат эди бу ер бир маҳал,
Ўкурарди гоҳо йўлбарслар.
Улжа излаб сиртлону шақал
Увулларди, нохуш ва дағал,
Қайтар эди ичга нафаслар.
Гоҳ ўтарди туя карвони,
Аҳён-аҳён учрарди отлиқ,
Қум куйдирар қуйсанг товонни,
Оҳ, сувсизлик қийнарди жонни,
Эслолмайман уёғин ортиқ.
* * *
Кўзларимга ишонмайман, йўқ,
Бу Бўз эмас, Бўз эмас асло.
Нечун ёғмас кўкдан лаҳча чўқ?!
Нечун қилмас чўнг довуллар дўқ?!
Йўқ, бу Бўздан буткул мустасно.
Ё илоҳий бир қудрат билан
Боғистонга айландими Бўз?
Ёки сажда, ибодат билан
Ирим-сирим ва оят билан
Боғ-бўстонга айландими Бўз?!
Билмам шунча ўзгариш қайдан,
Қайдан келди шунча уй-бино?
Ё узилиб тушдими ойдан,
Йўқса, келди у қайси жойдан?
Бўз ўрнида янги бир дунё?
Ана клуб, қўшқават мактаб,
Ясли билан боғча ёнма-ён.
Ёш ниҳоллар тизилмиш саф-саф,
Кўзинг тўймас уларга қараб,
Ҳар томонда яшиллик, бўстон.
Тунда ёнар минг-минг чироқлар,
Топмоқ мумкин ердан игнани.
Нур қўйнида саройлар, боғлар —
Жилваланар яқин-йироқлар...
Бу фароғат, севинч масканц.
Умид билан ҳар оқшом, кеча
Кўк юзига чиқар юлдузлар.
Нур сочолмай бирор тангача
Хижил бўлиб оппоқ тонггача
Охир хилват бир ерни излар.
Қуёш чиқар яна яркираб,
Уфқ юзи алвон рангида.
Арикда сув оқар шарқираб,
Шодлик эса сувдан ҳам сероб.
Кўз соламан бу ер тонгига.
Тўп-тўп қизлар ўқишга борар,
Кийинишган ҳаммаси башанг.
Ял-ял атлас кўзларни олар,
Унга боқиб ақлинг лол қолар.
Қайдан, ахир, бу зийнат буранг?
Олисларга қадаганча кўз
Туриб қолдим, хаёлим мубҳам.
Наҳотки бу ўша собиқ Бўз?
Шамолларга ўша тобе Бўз?
Бўзлигига бор эди шубҳам.
Ўз-ўзимча ўйлар сурардим,
Чўмар эдим минг хил хаёлга.
Асфальт йўлдан сокин борардим,
Атрофларга тўймай қарардим,
Жавоб топмай ўша саволга.
Жавоб топмай эдим лол, ҳайрон,
Дер эдимки:— Бунда қандай сир?
Ўз кўркини сулув Андижон,
Этганмикин Бўзга армуғон
Шундан дилни этарми асир?
Ё Наманган боғларин ҳусни
Кўчганмикин бир кунда Бўзга?!
Кузатганча яқин-олисни,
Тизгинини тутолмай ҳиснинг
Дердим: — Тамом ўзга бу, ўзга!
Марғилоннинг ял-ял атласин —
Рангиданми бу кўрк, бу чирой!
Фарғонанинг илиқ нафаси
Бу ерларнинг зийнати асли —
Ўшандандир дейсан, ҳойна-ҳой?
Ё Тошкентнинг ойдай жамоли
Бўз юзига берганмикин зеб?!
Ё Самарқанд қадду-камолин —
Боғларида етилган болин
Юборганми: «Бўзга совға»—деб.
Хаёлларга ғарқ бўлган чоғим —
Қочар эдим ҳорғин пайдар-пай.
Олисларга қадаб нигоҳим
Ўз-ўзимга дер эдим гоҳи:
Бунда буюк сир бор, ҳар қалай.
Тўйда бўлдим бир оқшом мен ҳам
Меҳмон кутдим бир мезбон бўлиб,
Узоқ-яқин дўстлар бўлди жам,
Дастурхонда ноз-неъмат сертаъм,
Хонандалар куйлашар тўлиб,
Авжга чиқди қувноқлик базми.
Қочиб кетди кўзлардан уйқу,
Юракларда қўзғаб ҳавасни,
Рақсга тушди Гулчеҳра, Назми,
Бўз қизлари мисоли оҳу.
Сўри томон қулоғим қоқсам,
Янграб қолди рубоб, танбур, най.
Устларида йўл-йўл бекасам,
Рақсга тушди бўз йигитлар ҳам
Чарчаш, ҳориш нелигин билмай.
Фарғонадан қоқ ярим тунда
Қизиқчилар келиб қолишди.
Аския ҳам, лапар ҳам шунда,
Тутилмаган гаплар ҳам шунда,
Давомини улар олишди.

Кимдир қўйди елкамга қўлин,
Ортга боқсам бир нуроний чол.
— Ҳорманг ота?
— Саломат бўлинг.
Қайси шамол учирди, келинг.
Сўнгра суҳбат бошланди хушҳол.
Дедим: — Ота, бу қайси бўстон?
Деди: — Ўғлим, ўша қадим Бўз.
Туриб қолдим мен яна ҳайрон,
Ҳалиги чол ўша биёбон —
Тарихидан бошлаб қолди сўз:
— Бу ер бир вақт сувга зор эди,
Ўсар эди на бирор дарахт!
На ҳаётдан дарак бор эди,
Атроф елғиз юлғунзор эди;
Қум тепалар ётарди карахт.
Увулларди бўрилар тунда,
Изғир эди ёвуз сиртлонлар.
Кўкдан олов ёғиб пешинда
Қўнғироғин чалиб гоҳ бунда
Сурунарди ташна карвонлар.
Мансур бойнинг хизматин қилиб
Шунда ўтган бўз болалигим
Чўп-хас йиғдим қаддим эгилиб,
Заранг ерни чопдим букилиб.
Болалигим сернолалигим.
Товонларим ёрилиб карж-карж,
Юрак-бағрим бўлиб чилпора,
Излар эдим қочмоққа чора.
Излар эдим, қилайин деб харж,
Овқат пули топилса зора!
Мунгли эди юрак дардлари,
Мунгли эди Бўзнинг қараши,
Мунгли эди булбул сайраши,
Оҳ, қайга ҳам етарди додим,
Истар эди кўнгил яйрашни.
Гўё мен-ла чекарди азоб,
Ҳар майса-ю, ҳар гул ўт-ўлан,
Булутлар ҳам кўзда ёш билан
Азобларга беролмасдан тоб
Оҳ, урарди қалтираб дилдан.
Золим бойлар қилган жафодан,
Фақатгина ночорлар эмас,
Табиат ҳам йиғларди бесас,
Дарак кутиб нашъу намодан
Шодлик бўлса, дерди ҳар нафас.
* * *
Чол тўхтатиб ҳикоясини,
Кўз югуртди атрофга бир қур.
Кўзларида болқди ўтли нур...
Мен ҳикоя ниҳоясини
Кутар эдим бўлиб мунтазир.
Чолнинг ортиқ вақти эди хуш,
Мамнунликдан чақнар кўзлари.
Ҳаяжондан нурли юзлари,
Қалбида бир нозик интилиш,
Лабдан ғамгин учди сўзлари:
— Чиққан эмас, ҳали ёдимдан,
Босмачилар билан бўлган жанг,
Ҳолимизни этмоқ бўлиб танг,
Қулоқ юмиб халқнинг додидан,
Чиқарганди минг турли найранг.
Талар эди халқни бешафқат,
Қолдирмасдан емоқ учун нон,
Кўзларига тўлиб у вақт қон,
Қилолмасдан бир ерда тоқат,
Изғишарди итдай тўрт томон.
Изғишарди, миниб учқур от,
Югурарди бўлишиб саф-саф,
Аммо кетди ҳаммаси бенаф,
Илдизидан ўзгарди ҳаёт,
У қонхўрлар этилдилар даф.
Юрт жанговар бир ҳолат олди,
Шинель кийди етим, чорикор.
Золимларни этдик тору мор,
Эл қалбидан қайғу йўқолди,
Ҳар соф дилда сеп ёйди баҳор.
Чиққан эмас ҳали ёдимдан,
Шодлигидан юзлари яшнаб,
Уч-тўрт киши бош қўшиб дастлаб,
Колхоз туздик дўстлашиб дилдан,
Биз— келганда Бўзга йўл бошлаб.
Эсимдадир, ҳамон эсимда,
Қуёш қуриб елкамда дастгоҳ,
Хоҳ тун чоғи, хоҳ бўлсин чошгоҳ
Ариқ қазир эдик биз шунда,
Қазир эдик шум даврга чоҳ.
Бир ёқадан чиққан бош бўлиб,
Ўзимизни сезмасдан ҳорғин,
Бўронларга кериб тўш, яғрин,
Ака-ука, қўзу қош бўлиб,
Озод қилдик бий саҳро бағрин.
Кўчат тикдик, экдик турфа гул,
Чўл кўксини этдик лолазор.
Қақроқ Бўзга келтирдик баҳор,
О, чўлда ҳам сайради булбул,
Бунёд қилдик сўлим пахтазор.
Эсимда бор, ҳали ҳам, ҳатто,
Ғишт қуйганим кун иссиғида,
Ёз қуёшин олмос тиғида,
Болаларга қурай деб мактаб,
Қоврилганим офтоб чўғида.
Хизматимиз учмади елга,
Сурмоқдамиз мана роҳатин.
Сурмоқдамиз ҳам фароғатин,
Маъқул бўлди ишимиз элга,
Мақтайдилар мевамиз тотин.
Шундоқ, деди у суриб хаёл
Сўнг атрофга кўз солди бир зум.
Барглар аро ҳув бир бош узум,
Кун нурида ёнарди ял-ял,
Чол юзига қўнди табассум.
Тикилганча олис нуқтага,
Туриб қолди чол анча узоқ,
(Маъраб қолди қайдадир бузоқ
Жимлик чўкди бироз ўртага.
Давом этди — чол сўзин шу чоқ:
— Мақтанмоқни ёқтирмас жиним,
Дил-дилимдан қиламан ҳазар,
Биров менга мақтанса агар,
Ростин айтсам мен сизга, иним,
Дейман қилгин гапни мухтасар.

II.

Чошгоҳ чоғи,
Найзада қуёш,
Нур қўйнида жумлаи жаҳон.
Гоҳи эсиб шабада ювош,
Гул ҳидларин ўғирлар пинҳон.

(Давоми бор).

БОҒИНГИЗНИ ПАРВАРИШ ҚИЛИНГ

ИЮНЬ МАСЛАҲАТЛАРИ

БУ БЎЛИМНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДЕҲҚОНЧИЛИК ВА ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ИЛМИЙ ТЕХНИКА ЖАМИЯТИНИНГ ПРОПАГАНДА СЕКЦИЯСИ ОЛИБ БОРАДИ.

БОҒБОН БЎЛСАНГИЗ

— Агар ўрик ва шафтоли баргларида майда кўмкўк ҳашарот —шира ёки ўсимлик бити пайдо бўлса, уни йўқотиш чорасини кўринг.

Шира ниҳоятда зарарли ҳашарот. У мева шарбатларини сўриб, дарахтни шикастлайди. Бундан ташқари, ундан чиққан ёпишқоқ шира меванинг сифатига путур етказади.

Ширани йўқотиш мақсадида халқнинг ўзи шундай усул топган. Юз грамм махорка олиб, уни иссиқ сувга соласиз, бир суткадан кейин аралашмани дока ёки тўр симдан ўтказасиз, шу аралашмани тўрт челак сувга солсангиз бўлади. Ҳар бир челак ҳисобига 40-50 граммдан совун қўшасиз.

Тайёр бўлган дорини ширага қуюқ қилиб сепасиз. 2-3 соатдан кейин ҳашаротлар ўлиб, қопқорайиб қолганини кўрасиз. Ўлган ҳашаротларни албатта олиб ташлаш зарур. Бўлмаса боғингизда зараркунандалар ва касалликлар кўпайиши мумкин.

САБЗАВОТКОР БЎЛСАНГИЗ

Борди-ю, карамзор тепасида капалаклар парвона бўлса, эҳтиёт бўлинг. У ғоят зарарли карам капалагидир.

Мана, капалак карам баргига келиб қўнди ва ўрамлар орасига кира бошлади. Бу ерда у бир неча ўнлаб тухум қўяди. 8-10 кундан кейин қарабсизки, капалак қурти ғуж-ғуж бўлиб кетади. Улар ғоят тез ўсувчан бўлиб, бутун карамзорни тутиб кетиши мумкин. Агар вақтида олдини олмасангиз, карам ўрнига буришқоқ баргларга эга бўласиз.

Шунинг учун ҳам диққат билан кузатиб, карам капалагини сезсангиз, унинг қуртини тухумдалик пайтидаёқ йўқ қилиб ташланг. Бунинг учун карамзорларга кремний-фтор натрий аралашмасини тупроққа қориштириб сепиш мумкин.

...Бодринг ниҳоли палак отгач еттинчи ёки олтинчи баргдан юқорисини кесиб ташласангиз, ҳосил гуллари кўпаяди.

...Рангдор карам ўсиб кетмасин десангиз уни салқинроқ жойга экинг.

Кечки карамни июнь ойининг ўрталаридан эка бошлаш мумкин. «Судья» навли карам ғоят сифатли. Бу карам туккан ҳар бир бош ярим пудгача етади. Бу нав тузлашга ғоят қўл келади.

Кечки карам парникда эмас, очиқ майдонда ўстирилади. Агар шаҳар атрофидаги колхозлар ўзларидан ортган карам ниҳолларини аҳолига ҳам сотсалар яхши бўларди.

...Борди-ю, бодринг, тарвуз, қовунга шира тушгудай бўлса, уни ҳам боғ шароитида қўлланилган усул билан йўқотиш мумкин.

...Ўсимликка шира тушганлигини чумолилардан билиш мумкин. Чунки чумолилар ширанинг чиқиндилари билан тамадди қилади. Ўсимлик тагида чумолилар ғимирлаганини кўрсангиз билингки, шира бор.

И. СКВОРЦОВ, агроном.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТРАПП, КОМАРОВ КЎЧАСИ

Бу кўча ҳали йўқ. Қизил лента орқасида қум тўкилган йўлгина кўринади. Бу йўл чанг босиб кетган ўтлар билан қопланган далани кесиб ўтган. Бетон қориштирувчи машина ёнида сариқ тупроқ уюми сочилиб ётибди. Ягона кран эндигина қурила бошлаган биринчи уйнинг пойдевори устига эгилиб турибди.

Шундай бўлса ҳам Комаров кўчаси бор. Бу кўча бошланадиган ерга: «1967 йилнинг 24 апрелида фан учун ҳаётини берган космос пионери Владимир Комаров кўчаси» деган лавҳа катта тахтага ёзиб қўйилган.

Комаров кўчаси жойлашган Трапп шаҳарчаси Париждан тахминан 20 километр наридаги Версал орқасидадир. Бу ер саралаш станцияси, йирик темир йўл узелидир. Унда 15 минг киши, асосан темир йўлчилар яшайди ва меҳнат қилади. Улар 1929 йилдан буён муниципалитетга коммунистларни сайлаб келмоқдалар.

Париж яқинидаги бошқа кичик шаҳарчалар сингари Трапп шаҳарчаси ҳам кейинги йилларда тез ривожланмоқда. Яланглиқлар ўрнида «индустриал зона»лар ўсмоқда. Муниципалитетлар бундай катта территорияли участкаларни имтиёзли шартлар билан берадилар. Траппда ҳам шундай индустриал зона мавжуд. Тез орада бу ерда 12 минг кишини иш билан таъминлай оладиган янги саноат комплекси юзага келтирилади.

— Биз Владимир Комаров фожиали ҳалок бўлганда муниципалитет советининг мажлисида бўлгуси шаҳарнинг бош кўчасига қандай ном бериш масаласини муҳокама қилаётган эдик, — деб ҳикоя қилади Трапп мэри Бернер Гюго, — қарор ўз-ўзидан пайдо бўлди, қўйди... Бизлар кўчага мардлигини бирор француз ишчиси ҳеч қачон унутмайдиган кишининг номини қўйдик.

Шошилиб тайёрланган минбар олдига Трапп шаҳрининг юзлаб аҳолиси тўпланди. Тантанали маросимга СССРнинг Франциядаги элчиси В. А. Зорин, шунингдек Парижга келган Совет космонавтлари Константин Феоктистов ва Павел Беляев ташриф буюришди. Улар ёнида муниципалитетнинг маҳаллий коммунистик партия ташкилотларининг, «Франция — СССР жамияти» ва префектуранинг вакилларини кўриш мумкин эди.

— Тезда бу кўчада янги ёруғ уйлар қад кўтаради, — деди митингда сўзга чиққан Константин Феоктистов, — бу уйларда бахтиёр кишилар яшаяжак ва эҳтимол янги космонавтларни ўстириб етиштиражаклар... Улар бизнинг дўстларимиз бўлажак.

Трапп шаҳарчасидаги Владимир Комаров кўчаси мустаҳкамланиб бораётган Франция — Совет дўстлигининг рамзигина бўлиб қолмай, балки совет космонавтлари қаҳрамонлиги, инсонпарварлик характерида эканлигини ҳам кўрсатиб турибди. Космосда очилган йўллар билан ерда одамлар яшаётган кўчалар ўртасида маълум боғланиш бор, албатта.

Г. ДАДЬЯНЦ, АПН мухбири.

«ТАНИШУВ»

М. Нуриддинов фотоэтюди.

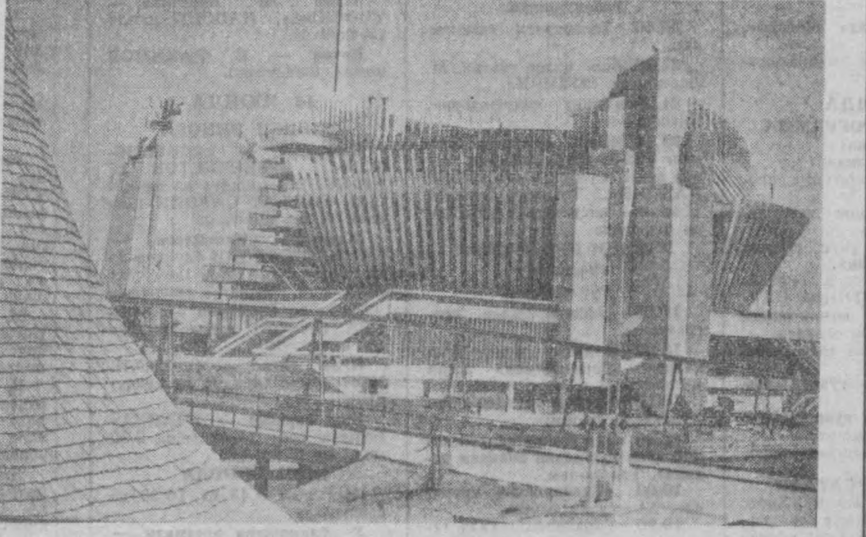

МОНРЕАЛЬ. «ЭКСПО-67» ЖАҲОН ВИСТАВКАСИДА.

СУРАТДА: ФРАНЦИЯ ПАВИЛЬОНИ.

Е. Кассин фотоси.

ЎЗБЕК СОВЕТ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИНИНГ СТАРТИ

Республикамизнинг Фанлар академияси ўзбек совет энциклопедиясининг сўзлигини нашр этди. Уни республика илмий ва ўқув муассасаларида муҳокама қилиш бошланди. Кейин энциклопедиячилар жамоатчиликнинг танқидий фикрларини ҳисобга олиб, билимларнинг ўзбек маданияти тарихида биринчи бўлган мана шу тўлиқ ва мунтазам тўпламининг узил-кесил сўзлигини тайёрлайдилар.

ЎзТАГ мухбири А. Ершов мана шу нодир маълумотнома устида ҳозир қандай иш олиб борилаётганлигини ва унинг аҳамиятини гапириб беришни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Вице — президенти, энциклопедиянинг бош редактори И. М. Мўминовдан илтимос қилди.

— Энциклопедиянинг биринчи томини Улуғ Октябрнинг 50 йиллигигача жамоатчилик муҳокамасига тайёрлаб бермоқчимиз,— деди Иброҳим Мўминов. Ҳозирги вақтда «А» ҳарфи билан бошланадиган 3600 та мақола ёзилиб бўлинди ҳамда 146 та ҳарита, схема, диаграмма ва ҳар хил фотосуратлар тайёрлаб қўйилди. Энциклопедиянинг биринчи томини келаси йил босиб чиқармоқчимиз.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

МУҲИМ ҚЎЛЛАНМА

Ёғ-мой саноати фақат ўсимлик ёғлари ишлаб чиқариш билангина чекланмасдан, олинган ёғни ва саноат чиқиндиларини қайтадан ишлаб турли хил маҳсулот (саломас, маргарин, майонез, ёғ кислоталари, глицерин, совун, фосфатид концентратлари ва бошқалар) тайёрлаш билан ҳам шуғулланади. Ўсимлик ёғлари ишлаб чиқариш йилдан-йилга ортиб бормоқда. 1966 йили давлат хом ашё ресурслари ҳисобига 2600 минг тонна ёғ ишлаб чиқарилган бўлса, 1970 йилга бориб 2950—3100 минг тонна ёғ ишлаб чиқариш кўзда тутилади. Ҳозирги кунда ўсимлик ёғи ишлаб чиқаришда инженер-техниклар, илмий-текшириш соҳасида хизмат қилаётган ходимлар, саноат илғорлари ва ёш мутахассислар олдида ёғ-мой саноати технологиясини мукаммаллаштириш ва интенсивлаш, саноат маҳсулотлари ассортиментини кўпайтириш, маҳсулот сифатини тобора яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш вазифалари турибди.

«Ўқитувчи» нашриёти томонидан чиқарилган техника фанлари кандидати У. Ҳ. Ҳалимованинг «Ўсимлик ёғлари ишлаб чиқариш технологияси» дарслиги бу вазифаларни амалга оширишда муҳим роль ўйнайди. Китобда ёғ ишлаб чиқариш процессларини илмий жиҳатдан асослаш, ишлаб чиқариш агрегатларининг оригинал конструкциялари ва илғор технология схемаларини яратиш борасида совет олимлари амалга оширган ишлари ҳам яхши ёритилган.

СССР ёғ-мой саноатида асосан етти хил хом ашё (кунгабоқар, пахта чигити, ловия, зиғир, горчица, канакунжут, ер ёнғоқ)дан ёғ олинади. Булардан ташқари, узум ва мева данаклари, наша ва индов уруғлари, кокос ёнғоқ пўчоғи ва бошқа хом ашёлардан ҳам оз миқдорда ёғ ишлаб чиқарилади. Китобнинг дастлабки саҳифалари ушбу хом ашёларнинг таҳлилига бағишланган. Сўнг ёғли уруғларни сақлаш, тозалаш, намлигини кондиция нормасига келтириш ҳамда уруғларни қобиғидан ажратиш, майдалаш ва пресслаш усули билан ёғ олиш операциялари баён қилинган.

Дарсликда пахта чигитини комплекс равишда қайта ишлаш ҳисобига бир неча хил қўшимча маҳсулот (салат мойи ва пальмитин, ҳайвонлар учун фосфатид қўшилган кунжара, олиф ва бўёқлар, госсипол ва унинг ҳосилалари, кимё саноати учун делинт ва бошқа)лар олиш мумкинлиги ҳам кўрсатилган. Экстракцион усули билан хом ашёдан максимал равишда ёғ олиш мумкин; бунда кунжарада қолдириб келинган 5—8 процент ёғ миқдорини 1 процентгача туширилади. Беш йиллик давомида (1966—1970 йиллар) СССРда экстракцион усул билан хом ашёдан ёғ олиш миқдори 97 процентга (Ўзбекистон бўйича эса 98 процентга) етказилади. Шу сабабли ушбу қўлланмада экстракциялаш назарияси, ишлатиладиган эритувчиларнинг хоссалари, ҳар хил экстракция линияларининг схемалари ва экстракция процессини олиб бориш учун зарур бўлган ускуналарини баён қилишга катта аҳамият берилган.

Китобнинг бир неча саҳифалари ёғларни рафинациялаш (оқлаш)га бағишланади. Дарслик охирида эса ёғ ишлаб чиқариш жараёнида зарур бўладиган ҳисобот ва контроль ишлари берилган.

Хулоса қилиб айтганда, ёғ ишлаб чиқариш технологияси ҳақида У. Ҳ. Ҳалимованинг ўзбек тилида содда ва тушунарли қилиб биринчи марта нашр қилинган дарслиги олий ўқув юрти студентлари ва ёғ ишлаб чиқариш корхоналари хизматчилари учун муҳим қўлланмадир.

З. САЛИМОВ, Тошкент политехника институтининг аспиранти.

Спорт

19 РЕКОРД

XIV умумўзбек спартакиадаси қувончли натижалари билан диққатга сазовордир. XIV умумўзбек спартакиадасида 19 та янги республика рекорди ўрнатилди. Республикамиздаги спорт мастерлари сафига яна 11 киши қўшилди. Яқинда Москва ва Ленинградда бўладиган СССР халқлари IV юбилей спартакиадасида республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилувчи энг қобилиятли 500 спортчи танлаб олинди.

ФУТБОЛ ОРБИТАСИДА

Француз футболининг ривожига бағишланган бир мажлисда футбол мутахассиси Жюль Биго: «Ҳозирги футболда ҳар бир ҳужумчи ҳатто тренировка вақтида 16 метрлар чамасидан ҳам дарвозани тўғри нишонга ололмайди. Шунинг учун уларга 20 франк жарима солиш керак» деди.

Жюль Бигонинг фикрини француз футбол командаларининг бир тренери Жак Багондель ҳам қувватлаб: «Биз ҳужумчиларга йигирма франк жарима соладиган бўлсак, йил давомида анчагина пул жамғарилади. Ана шу суммага ҳар қандай масофадан ҳам дарвозани бехато нишонга оладиган футболчи сотиб олиш мумкин, деди.

* * *

Инглиз футбол командаларининг машҳур тренерларидан бири, Кристал-Палас Смит туризмни жон-дилидан яхши кўради. У ўз ўйинчиларига ҳам туризм элементлари билан шуғулланишни жорий қилди. Ҳар бир тренировка машғулотида 10-15 минут 25 килограммли юк билан размника қилишни ўйинчилар кун тартибига киргазди. Туризм футболчиларга қандай таъсир қилганлигини уларнинг биринчи матчидан ҳам яққол билиш мумкин. Футболчилар биринчи матчдаёқ 5:0 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

* * *

Англиядаги бир футбол коллективи футбол майдонини ижарага олиш учун доимо қийналади.

Уларнинг истаклари ҳеч амалга ошмаяпти. Чунки бу футбол клубининг асосий составида ўйнайдиган футболчилар 46 размерли оёқ кийими киядилар. Ҳар бир стадион маъмурияти бу футболчиларга ўз стадионини ишониб топшириши қийин бўляпти. «Агар ҳар бир ўйинчи шундай улкан оёқлари билан ерни титкилаб юборадиган бўлса, у ҳолда бошқа ўйинчилар шудгорда ўйнайдими?» деган фикрни билдирмоқдалар.

* * *

Колон хоним Франция терма командасининг собиқ, машҳур дарвозабонининг хотинидир. Унинг жуда ҳам ташвиши кўп. Ёш болаларига овқат тайёрлаши билан бирга ўз эрига ҳам қатиқ билан бирга бўтқа тайёрлаши лозим.

Ҳамма гап шундаки, дарвозабон Колон кейинги икки матчда 11 метрлик штраф тўпини қайтаргандан сўнг қатиқ билан бўтқа ейиши лозим экан деган қарорга келди. У авваллари шу овқатдан тамадди қилиб юрар эди.

● ЯНГИЛИКЛАР ● ВОҚЕАЛАР ● ФАКТЛАР

ФАЙЛАСУФНИНГ ТОПИЛМАЛАРИ

Минсклик фалсафа кандидати Энгельс Дорошевич Белоруссияда жамоат фикри ва фанининг ривожланишини характерлаб берадиган қизиқарли ҳужжатларни қидириб топди. У Белоруссия ва Литванинг XVIII аср охиридаги кўзга кўринган астрономи, Вильнюс расадхонасининг асосчиси, гроднолик Мартин Почобуте-Одляницкий ҳақидаги материалларни топишга муваффақ бўлди. Бу астроном фаолиятини Франциянинг машҳур астрономи Лаланд юксак баҳолаган эди. Олим Пулководаги расадхонада Почобуте-Одляницкийнинг 1776 йилда Вильнюсда босилиб чиққан кузатишлар китобини, СССР Фанлар Академиясининг архивидан эса шу астрономнинг XIX аср бошланмасдан олдин 1760 йилда энг муҳим сайёралар ва юлдузлар олами устидан олиб борган кузатишлари ёзилган ўнлаб қўлёзма дафтарларини қидириб топди. Текширувчи бу материаллар ёлғиз фан тарихи учунгина эмас, балки ҳозирги замон астрономлари учун ҳам амалий қизиқиш уйғотиши мумкин, деб ҳисоблайди.

Дорошевич Вильнюс, Ленинград ва Киев архивларида Аниол Довгарднинг (1776-1835) қўлёзмалари ва конспектларини ҳам топди. Адам Мицкевич ва О. Словацкий Вильнюс (ўша вақтдаги Вильнюс) университетида унинг мантиқ, фалсафа ва этика бўйича ўқиган лекцияларини тинглаган эдилар. Бу қўлёзмалари юз йилдан зиёдроқ қидирилди ва йўқолган деб ҳисобланарди. Бу материалларни чуқур таҳлил қилиш Довгарднинг ўз давридаги тараққийпарвар ғояларни ривожлантира бориб, идеалистик фалсафани танқид қилганини, Белоруссия ва Литва фанини ривожлантиришда сезиларли ҳисса қўшганини кўрсатди.

Дорошевич Белоруссиянинг XVIII асрдаги кўзга кўринган олими Бенедикт Дабшевич фаолиятини биринчи бўлиб таҳлил қилди. Тадқиқотчи унинг меҳнатларини батафсил қараб чиқиб, Новогрудкада туғилган ва ўқиган, сўнгра Вильнюс академиясида дарс берган Дабшевичнинг Декарт, Ньютон, Локкнинг асарларини яхши билганини, мантиқ ва фалсафага математик асос қўйиш зарур деб ёзганини аниқлади. Инсонпарвар олим фалсафа математикасиз яшай олмайди, унинг бошқа фанлар хулосасига таянмай иложи йўқ, деб ҳисоблаган. Дабшевич фаннинг мақсади кишиларга, жамоат манфаатларига хизмат қилишдан иборат, деб айтган.

Дорошевич ўзининг Почобуте — Одляницкий ва Дабшевич ҳақидаги текширишларини Минскдаги академия нашриёти томонидан босилиб чиқаётган «Табиатшунослик тарихи ва методологияси» деган китобига киритди. Довгардга эса ҳозир босишга тайёрланган махсус асарини бағишлади.

●

ЧАНГ БЎРОНИГА ҚАРШИ ТЕХНИКА

Целиноградаги «Сельхозмаш» заводи қошида тузилган махсус конструкторлик бюросининг ходимлари шамол эрозиясига қарши курашда ишончли ёрдамчи бўла оладиган ерни ишлаш ва экиш асбоблари комплексини ишлаб чиқмоқдалар. Бу машиналардан кўплари ҳозирнинг ўзидаёқ саноатда ишлаб чиқарилмоқда.

Олтой ўлкаси ва Новосибирск областининг далаларида Целиноградан апрель бошида келтирилган янги сим тиканли молалар муваффақиятли равишда синовдан ўтказилди.

— Бу машиналар,— деди бюро бошлиғи Борис Печатников мухбиримиз билан суҳбатда,— нам сақлаш ва ағдариб ишланмаган далаларни текислаш учун мўлжаллангандир. Бу йил пояларни қирқадиган сеялка — культиватор ҳам охирги синовдан ўтказилади. Бу машина бир вақтнинг ўзида тупроқни юмшатади, бегона ўтларни кесиб кетади, уруғликни экиб кўмади, ўғит ташлайди ва ерни текислайди. Бундай экиш комбайнларидан бир нечтаси ҳозир Москвадан Целинний ва Павлодарск машина текшириш станцияларига юборилади. Махсус штангли культиватор давлат синовига топширилади. Чанг бўронларни тўхтатадиган ва миллионлаб гектар ерларга ҳосилдорликни қайтарадиган техника Сибирь ва Шимолий Қозоғистоннинг эрозиялашган далаларига келтириладиган кунлар яқинлашиб келяпти.

● ЯНГИЛИКЛАР ● ВОҚЕАЛАР ● ФАКТЛАР

БУЛАР ЁШ АВЛОД УЧУН

Бу ёзда Куйбишев областининг етмиш тўрт минг пионер ва ўқувчиси (ўтган йилдагидан беш минг киши кўпроқ) шаҳар ташқарисидаги пионер лагерларида дам олади. Болалар учун саксон тўрт пионер лагери ўз қучоғини очди. Улардан иккиси янгидан ташкил этилди. Кўплари қайта қурилди ва кенгайтирилди. «Чапаевск» номли пионер лагери янада хушманзаралироқ жойга кўчирилди.

Лагерда болаларни кўпгина қизиқарли кўнгил очишлар — спорт мусобақалари, теварак-атрофларга юришлар, революция жангларининг қатнашчилари, меҳнат қаҳрамонлари, ёзувчилар билан учрашувлар, янги қўшиқлар, тачишувлар ва шубҳасиз анъанали пионер гулханлари кутяпти.

Санаторий типидаги лагерларда режим бошқачароқ бўлади. Бундай лагерлардан тўққизта ташкил этилди. Бу лагерларда саломатлиги бўлмаган болаларга парҳез таомлар берилади, режимга даволаш физкультураси, дозали сайрлар, жисмоний меҳнат киритилади. Медикаментоз ва физиотерапия воситаси билан даволашлар ҳам эсдан чиқарилмайди.

Ёзда шаҳарда қолувчи мактаб ўқувчилари учун мактаблар, касаба союзларининг клублари, заводларнинг маданият саройларида етмишта шаҳар пионер лагери очилди. Уларда ҳам шаҳар ташқарисидаги лагерлардагидек бўлади. Фарқи шуки, болалар уйларида ухлаб келадилар, холос.

Юқори синфларнинг бир неча минг ўқувчиси ўз каникулларини чодирдан қилинган шаҳарчаларда, меҳнат, спорт ва соғайтириш лагерларида ўтказадилар.

Давлат ва касаба союзлари болаларнинг ёзги дам олишини ташкил этиш учун бўладиган харажатларнинг анчагина қисмини ўз устига олдилар. Ота-оналар йўлланмалар ҳақининг ўртача учдан бир қисмигагина пул тўлайдилар. Шаҳар ташқарисидаги лагерларга бериладиган йўлланмаларнинг ҳар ўнтасидан биттаси текинга топширилади. Область бўйича мавсумда пионерлар ва ўсмирларнинг лагерларини тузиш учун жами уч ярим миллион сўмдан кўпроқ пул сарфлаш белгиланди.

(АПН).

Людмила Дичко бундан уч йил муқаддам Киев консерваториясини тугатган. У студентлик вақтидаёқ «Стрелетский қийноғи тонги» симфоник картинасини ёзиб, ёш композиторлар конкурсида биринчи даражали диплом билан тақдирланган эди.

Суратда: композитор Людмила Дичко ва Украина ССР Министрлар Совети қошидаги радио ва телевидение комитети симфоник оркестрининг бош дирижёри ва бадиий раҳбари Украина ССРда хизмат кўрсатган артист Вадим Гнедаш «Ленин» кантатасини машқ қилмоқда.

Ю. Мосенжник фотоси, (ТАСС)

ХУСНБУЗАРЛАР

Тўйни тўёна билан кутиб олиш ватанпарварлик анъаналарига айланиб бормоқда. Ҳар бир касб эгасининг орзу-умиди, меҳнат тортиғи Октябрь революциясининг 50 йиллик юбилейига қаратилган.

Афсуски, орамизда ўзларининг ножўя хатти-ҳаракатлари билан хусnга тушган доғдек кўзга яққол кўриниб турувчилар онда-сонда учраб туради.

Ўсмирлардан Ҳамид Мазитов, Али Комиловлар Чилонзор районининг 1—3—8—9-ва 12-кварталларида яшовчи Романовнинг хонадонидан 150 сўмлик, Ортиқовнинг 100 сўмлик, Балауровнинг 30 сўмлик, Ибрагимовнинг 200 сўмлик, Охчуриннинг 100 сўмлик, Каракутовнинг 35 сўмлик, Клемовнинг хонадонларидан 75 сўмлик уй-рўзғор буюмларини ўғирлайдилар. Улар буюмларни сотиб турганда шу йил 22 январда бозорда қўлга тушадилар.

Чилонзор район халқ суди судья Расулов раислигида олиб борилган судда Мазитов ва Али Комиловлар ҳеч қаерда ишламай ва ўқимай ўғирлик қилиб юрганликларига иқрор бўлдилар. Суд ҳукми билан уларнинг ҳар бири 3 йилдан муддатга қамалдилар.

36-автобаза слесари Борис Кусов 2 фарзанди борлигига қарамай ҳар доим ичиб маст бўлиб юради, хотини Катяни уриб, қўшниларига ҳам кун бермайди. Катя уни уйга киргазмай қўйганда Борис маст ҳолда девордан ошиб тушади ва Катяга пичоқ отади уни ўлдирмоқчи бўлади...

Борис Кусовни қаттиқ режим билан 3 йил қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

Жиноятчиларга қарши кураш биргина милиция ходимлари, терговчилар ва судьяларимизнинггина иши эмас албатта. Бутун жамоатчиликнинг — ҳаммамизнинг ишимиздир. Айрим безориларга қарши барчамиз баравар курашсак, жиноятчиликнинг олдини олган бўламиз.

Х. ТОШХУЖАЕВ,
халқ маслаҳатчилар советининг раиси.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

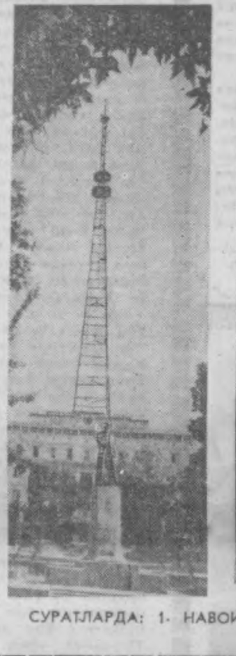

СУРАТЛАРДА: 1. НАВОИЙ МОНУМЕНТИ. 2. ЛЕНИН НОМЛИ КЎЧА МАНЗАРАСИ.

М. Иброҳимов фотолари.

ЧЕТ ЭЛ ЮМОРИ

АЖОЙИБ АКС САДО

Ливерпуль шаҳрининг руҳонийлари янгидан қурилган черковнинг акустикасини текшириб кўришнинг ғалати усулини қўлладилар. Улар вақтни бекорга ўтказмаслик ва черковни тантанали вазиятда очиш учун полициячиларга хизмат тўппончаларидан 12 марта пахтаванд ўқ отишга рухсат бердилар. Бунинг акс садоси гумбазлар тагида 12 секунд янграб турди. Қабул комиссияси акс садонинг эшитилиши бенуқсон, деган якдил хулоса чиқарди.

МУНИЦИПАЛИТЕТ МЎРИСИ

Шимолий Американинг Саутгей шаҳри муниципалитети мажлисининг кун тартибида бир масала қуйидагича ифодаланди: «Ратуш мўрисини ремонт қилиш учун маблағ ажратиш ҳақидаги қарор қабул қилинсин». Бу масала ўз-ўзидан ҳал бўлди. қўйди: мажлис бошланиб орадан, бир неча минут ўтгач, ратуша ўт ичида қолди.

Редактор ўринбосари
Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ●

Радио

13 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча).
18.30 Композитор Наби Ҳасанов қўшиқлари.
19.20 Қорақалпоқ куйлари.
20.00 «Ўзбекистоннинг янги шаҳарлари бўйлаб радиосаёҳат». Зарафшон (русча).
20.10 «Хатларингизни ўқиб» деган музикали эшиттириш.
20.45 Илмий-атеистик темаларда. **«Прогрессив анъаналаримиз ҳақида»** деган суҳбат (ўзбекча).
21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.00 «Дунё воқеалари» (ўзбекча).
22.10 Лирика кечаси.
22.40 Ўзбек ёзувчиларининг ҳикоялари. Ҳ. Ғулом ҳикояси (русча).
23.20 Янги Тошкентни қураётганлар учун концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ёшлар ижоди (ўзбекча).
19.30 Декабрист шоир Федор Глинка шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.
20.10 Ўзбек мақомларидан парчалар.
20.45 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг эшиттириши.
21.00 Ҳилолий шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар (тожикча).
21.30 Украин композитори К. Данькевич асарларидан концерт.

14 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 «ЯЛЛА» концерти.
8.25 Шу куннинг қўшиқлари.
9.30 Б. Зейдман. Хоразм темаларидаги квартет.
10.30 Муқимий номли театр артистларининг концерти.
11.10 «Самарқанд шаҳрининг 2 минг 500 йиллиги олдидан» деган эшиттириш (ўзбекча).
11.25 Ғ. Қодиров. Ўзбек темаларидаги сюита.
12.15 Спорт эшиттириши (русча).
12.30 Ўзбекистон ёш ижрочиларининг концерти.
13.30 Опера ва балет куйлари.
16.10 Ўзбек артистлари ижросида совет ва чет эл композиторларининг асарлари.
17.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси.
18.10 Эстрада концерти.
18.30 Ўзбек классик қўшиқлари.
19.20 Қозоқ куйлари.
20.00 Ўзбекистон санъат усталари. Ўзбекистон ССР халқ артисти Берта Давидова куйлайди.
20.45 **«Механизаторларнинг жанговар кўмакдоши».** Қўйлиқ ремонт-механика заводидан репортаж (ўзбекча).
21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.00 «Октябрь ва жаҳон».
22.15 Музикали радиопостановкалардан қўшиқлар.
22.40 Поэзия кечаси. В. Саъдулла ва Н. Парда шеърлари (ўзбекча).
23.20 **«Олтин водий қўшиқлари»** деган музикали-адабий радиокомпозиция.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Болгар композиторларининг енгил куйлари.
19.00 Қардош халқлар адабиёти. Туркман ёзувчиси Тешли Қурбоновнинг «ЙЎҚОЛГАН ҚАЛБ» деган ҳикояси (ўзбекча).
19.30 Эстрада куйлари.
20.10 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш.
20.50 **«Довюраклар дўстлиги».** Молдавия радиосининг эшиттириши (ўзбекча).
21.00 Т. Фозилова ва А. Муллақандов концерти.
21.30 Рус халқ хорларининг концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Н. Аркас. «Катерина» операсининг монтажи.
16.00 «НОДИРА» музикали драмасининг монтажи.

Телевидение

13 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)
Ўзбек тилида:

18.00 Болалар учун. **«Ёш разведкачи».** Ҳ. Ғулом асари асосида ишланган телеинсценировка.

Рус тилида:

18.30 Телевизион янгиликлар.
18.45 «Тошкент истиқболи».
19.05 «ИТОАТКОР...». Бадиий фильм.
20.15 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.20 Дилрабо садолар соҳиби.— Коммуна Исмоилова.
21.20 Телевизион янгиликлар.
21.35 Ярим аср йилномаси. Б. Майлин. «ЖАЛБИР». Сирдарё область Киров район халқ театрининг спектакли (қозоқ тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)
Рус тилида:

18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Химия. «Анорганик моддалар классификацияси».
19.05 Ўзбекистон халқ рассоми Чингиз Аҳмаров. Политехника институти виставка залидан репортаж.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун эшиттириш.
20.20 «Молекуляр биология».
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.10 «Физкультура ва спорт».
22.00 Москвада Грузия ССР ҳафталиги. Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси Яшил театридан якунловчи концерт олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
24.00 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида:

19.30 Эшиттиришлар программаси.
19.35 Болалар учун. **«Салом, лагерь»** деган эшиттириш.
19.55 «АКРОПОЛЬ» деган кинофильм

Рус тилида:

20.15 **«Ўргатувчи».** Телефильм.
20.40 **«Озод вальси».** Ҳужжатли фильм.
21.30 Пантомима санъати. Марсель Марсо.
21.55 **«Ортимизда Москва».** Ҳужжатли фильм.
22.15 Сатирик миниатюралар.

14 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)
Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 Болалар учун. **«Сенда кўрдик она меҳрини».**
18.45 Болалар учун. «ФЕФФИ КУНТЕРБУНТНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» номли кинофильмнинг биринчи серияси.
19.10 Рус тилида телевизион янгиликлар.
19.20 **«Сувчи — ғўзани яшнатувчи».**
19.35 **«Гулистон қўшиқлари».** Эшиттириш ва концерт.
20.25 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.30 В. Вишневский. «Ҳаётбахш ўлим» Куйбишев шаҳридан эшиттиришлар олиб кўрсатилади.
21.00 В. Левашов опереттаси. «Баҳор шамоллари». Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
24.00 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун мультфильм. **«Болалар ва дарахт».**
18.10 Болалар учун. **«Янгра, пионер ёзи!».**
18.30 Телевизион янгиликлар.
18.40 «Рассомлар — Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари». Мартирос Сарьян.
19.00 **«Рус Ивани ҳақида қисса».** Ҳужжатли фильм.
19.20 Музикали мозаика.
20.05 **«Бўка» пахта совхозида».** Қозоқ тилида эшиттириш ва концерт.

Ўзбек тилида:

20.50 Телевизион янгиликлар.
21.00 Бир актер театри. М. Лермонтов. «МЦИРИ».
21.20 **«Тарих саҳифалари».** Кинофильм.
21.40 Шоир туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. Уйғун ва И. Султон. «АЛИШЕР НАВОИЙ». Тошкент қишлоқ хўжалиги институти студентлари ижросида.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)
Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун «Буни қаерда кўргандайман» деган мультфильм.
18.10 **«Хавфли йўлдошлар».** Ҳужжатли фильм.
18.30 **«Бир мужик қандай қилиб икки генерални боққани ҳақида».** Телефильм.
19.00 **«Сценарийсиз хроника».** Ҳужжатли фильм.
19.20 «Украинанинг халқ талантлари».
20.40 **«Моондзун, икки куз».** Ҳужжатли фильм.
21.00 С. Найденов. «Ванюшин болалари». Телеспектакль.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА театрида — 14/VI **«Аяжонларим».**

Кино театрларда

13 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-15 минутда). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ (кечқурун).
Катерина Измайлова — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун). «ЧАЙКА» (соат 9.45 минутда).
Эдгар ва Кристина — «МОСКВА», НАВОИЙ номли (кечқурун).
Қочоқ — С. РАҲИМОВ номли (кечқурун).

14 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6,15 минутда).
Катерина Измайлова — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун). «ЧАЙКА (кеч соат 7,30 мин. ва 9,45 минутда).
Эдгар ва Кристина — МОСКВА. НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).
Қўли енгил — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).
Яна барҳаёт — «ЧАЙКА» (кундуз соат 11,45 мин. 2,30 мин. ва 5 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8,45 ва 10,30 да бошланади).

У ўлдиришни истамади — «РАКЕТА».
Кавказ асираси — «УДАРНИК».
Спартак — «ФЕСТИВАЛЬ».
Қочқин — «КАФАНОВ» номли.
Ўз уйим «капокобона» — КИРОВ номли.
«С» шаҳрида — «ШАРҚ».
Ганга ва Жамна — «ҒАЛАБА».
Темир ниқоб — «ВАТАН».

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1967 йил 23 июнь кундуз соат 3 да Тошкент халқ хўжалиги институтининг бирлашган илмий советида (Олмазор кўчаси, 183 уй) иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун.

Э. Алиқулов «Колхоз ишлаб чиқаришининг ривожланишида моддий стимулларнинг роли»

И. Е. Семянников «ипак ишлаб чиқаришни иқтисодий тежамлигини ошириш йўллари» деган темаларда.

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

1967 йил 26 июнь кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси зоология бўйича бирлашган илмий советида (Гоголь кўчаси, конференц зал) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

М. М. Остапенко «Сурхондарё ҳавзасида қушларнинг экологик қишлаш шароитлари»

В. В. Корниенко «Самарқанд области яйловларида бурган заракунандалари ва унга қарши кураш чоралари» деган темаларда.

Диссертация билан академиянинг кутубхонасида (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй) танишиш мумкин.

Тошкент шаҳар, Ленин районидаги 108 мактаб томонидан **Мирсоатова Гулсара Акромовна** номига берилган 069723 номерли йўқолган

ЕТУКЛИК АТТЕСТАТИ

бекор қилинади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3-02-49 дан В3.02.58гача, редактор ўринбосарлари — В3-29.33, В3.29.09; масъул секретарлар — В3.27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3.29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3.29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3.27-57; ахборот бўлими — В3.65.57; эълонлар бўлими — В3-81.42.

13 ИЮНЬ, 1967 ЙИЛ. Р. 06395. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2930.